

Temat: Przemiany w polskim przemyśle

Podstawa programowa:

1. Mapa - umiejętności czytania, interpretacji i posługiwania się mapą.

Uczeń:

- 2) odczytuje z map informacje przedstawione za pomocą różnych metod kartograficznych;
- 7) lokalizuje na mapach... najważniejsze obiekty geograficzne ... (wyspy, morza, państwa itp.);

6. Wybrane zagadnienia geografii gospodarczej Polski.

Uczeń:

- 4) wyjaśnia przyczyny zmian zachodzących w przemyśle w Polsce i we własnym regionie oraz wskazuje najlepiej rozwijające się obecnie w Polsce gałęzie produkcji przemysłowej;

Kompetencje kluczowe:

- kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna.

Skrócony opis lekcji

Uczniowie zapoznają się z przemianami, które zaszły w polskim przemyśle po roku 1989. W lekcji są wykorzystywane fragmenty jednostki e-learningowej „Przemiany w polskim przemyśle”.

Lekcja łączy elementy e-learningu z tradycyjnymi metodami nauczania.

Cele lekcji:

- wskazanie na mapie Polski miejsc wydobycia najważniejszych surowców mineralnych,
- podanie nazw gałęzi przemysłu, do których zaliczany jest dany zakład przemysłowy,
- odróżnianie gałęzi przemysłu przetwórczego tradycyjnego od przemysłu wysokiej technologii,
- wskazanie na mapie wybranych zakładów przemysłowych Polski,
- wymienienie najważniejszych cech przemysłu Polski w latach 1945-1989,
- wyjaśnienie, jakie zmiany zaszły w polskim przemyśle po roku 1989,
- wskazanie gałęzi przemysłu, które rozwijają się obecnie w Polsce najszybciej,
- wyjaśnienie, co oznaczają terminy: industrializacja, restrukturyzacja przemysłu, prywatyzacja gospodarki, specjalna strefa ekonomiczna, gospodarka centralnie planowana, gospodarka rynkowa.

Słowa kluczowe:

- przemysł polski,
- restrukturyzacja przemysłu,
- gospodarka rynkowa,
- kompetencje naukowo-techniczne.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wydawnictwa Szkolne
i Pedagogiczne sp. z o.o.
Pomagamy uczyć

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Formy, metody i techniki:

- praca zbiorowa,
- e-learning,
- praca w grupach.

Oczekiwane rezultaty

Po zajęciach uczeń:

- wskaże na mapie Polski miejsca wydobycia najważniejszych surowców mineralnych,
- poda nazwę gałęzi przemysłu, do której zaliczany jest dany zakład przemysłowy,
- odróżni gałęzie przemysłu przetwórczego tradycyjnego od przemysłu wysokiej technologii,
- wskaże na mapie wybrane zakłady przemysłowe Polski,
- scharakteryzuje najważniejsze cechy przemysłu Polski w latach 1945-1989,
- wyjaśni, jakie zmiany zaszły w polskim przemyśle po 1989 r.,
- poda, które gałęzie przemysłu rozwijają się obecnie w Polsce najszybciej,
- wyjaśni, co oznaczają terminy: industrializacja, restrukturyzacja przemysłu, prywatyzacja gospodarki, specjalna strefa ekonomiczna, gospodarka centralnie planowana, gospodarka rynkowa.

Do prowadzenia zajęć niezbędne będą:

- komputer, ekran (lub tablica interaktywna), rzutnik multimedialny,
- jednostka e-learningowa „Przemiany w polskim przemyśle”,
- mapa surowców mineralnych Polski,
- mapa gospodarcza Polski,
- papier A0 lub większy,
- mazaki,
- kolorowe kartki papieru A5,
- magnesy lub patafix.

W celu przygotowania się do poprowadzenia zajęć należy:

- zapoznać się z instrukcją do jednostki oraz jednostką e-learningową „Przemiany w polskim przemyśle”,
- przygotować środki dydaktyczne wykorzystywane w czasie lekcji.

Proponowany przebieg zajęć

1. Rozpocznij lekcję od podania tematu i przedstawienia celów lekcji.
2. Poproś chętnego ucznia, aby wymienił trzy najważniejsze działy gospodarki.
3. Sprawdź, czy uczniowie znają działy i gałęzie przemysłu. Podaj przykłady kilku wyrobów oraz zakładów przemysłowych i zapytaj uczniów, czy wiedzą, do jakiej gałęzi przemysłu są zaliczane.
4. Zaprezentuj uczniom mapę surowców mineralnych Polski (np. zamieszczoną w części Wiedza ekran 12).
5. Poproś uczniów o wymienienie najważniejszych surowców mineralnych wydobywanych w Polsce i wskazanie na mapie miejsc ich wydobycia.
6. Sprawdź, czy uczniowie wiedzą, które surowce Polska importuje, a które eksportuje.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wydawnictwa Szkolne
i Pedagogiczne sp. z o.o.
Pomagamy uczyć

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

7. Poproś uczniów o podanie nazw kilku zakładów przemysłowych Polski i zlokalizowanie ich na mapie gospodarczej (mapa ścienna lub scan mapy z atlasu).
8. Wspólnie z uczniami, korzystając z rzutnika multimedialnego, obejrzyj część Wiedza jednostki e-learningowej „Przemiany w polskim przemyśle”, ekrany: 4–6, 13–23.
9. Omów sposób pracy klasy, podziel klasę na kilka grup, rozdaj uczniom kolorowe kartki, na których będą udzielać odpowiedzi. Połowa grup będzie zapisywała na kartkach cechy charakterystyczne dla przemysłu Polski w latach 1946-1989, a druga cechy przemysłu Polski po roku 1989. Każdą z odpowiedzi uczniowie zapisują na osobnej kolorowej kartce. W trakcie pracy uczniowie mogą korzystać z atlasów, roczników statystycznych.
10. W czasie pracy grup pomagaj uczniom przy realizacji zadania.
11. Zawieś na tablicy papier, podziel go na trzy części i wpisz nagłówki według wzoru plakatu umieszczonego poniżej.
12. Po zakończeniu pracy poproś wybranego ucznia o podejście do plakatu, przeczytanie i zaczepienie kartek z wypisanymi cechami przemysłu Polski w latach 1946-1989. Następnie uczniowie z pozostałych grup uzupełniają plakat o wpisy, których nie podała poprzednia grupa. Podobnie postępujemy z zapisem cech polskiego przemysłu po roku 1989.
13. Poproś uczniów, aby podali odpowiedzi na pytanie: Jakie zmiany zaszły w polskim przemyśle po roku 1989? Nauczyciel lub jeden z uczniów zapisuje je na plakacie.
14. Podziękuj uczniom za ich zaangażowanie podczas lekcji.
15. Podsumuj lekcję, poleć uczniom zapisanie do zeszytu, jakie przemiany zaszły w przemyśle polskim.
16. Poproś uczniów, aby jako zadanie domowe jeszcze raz zapoznali się z prezentowanymi na lekcji ekranami części Wiedza oraz wykonali ćwiczenia z części Utrwalenie.

Projekt plakatu:

<p>Cechy przemysłu Polski w latach 1946-1989</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przewaga przemysłu ciężkiego, b) energochłonne i surowcochłonne technologie, c) zakłady pracy o dużych rozmiarach, d) nadmierne zatrudnienie, e) wyroby przemysłowe niskiej jakości, f) produkcja głównie środków produkcji, g) państwowa własność przedsiębiorstw, h) duże skażenie środowiska. 	<p>Cechy przemysłu Polski po roku 1989</p> <ol style="list-style-type: none"> a) dominacja przemysłu przetwórczego, b) szybki rozwój przemysłu elektromaszynowego, chemicznego i spożywczego, c) oszczędność surowców i energii w procesie produkcji, d) dominacja przedsiębiorstw małych i średnich rozmiarów, e) efektywna organizacja pracy przedsiębiorstwa, f) nowoczesne wyroby, g) duży udział obcego kapitału, h) przewaga własności prywatnej, i) dbałość o ochronę środowiska.
<p>Przemiany w polskim przemyśle:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) prywatyzacja, b) poprawa jakości wytwarzanych produktów, c) restrukturyzacja: <ul style="list-style-type: none"> • zmiana struktury gałęziowej przemysłu, 	

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wydawnictwa Szkolne
 i Pedagogiczne sp. z o.o.
WSIP
 Pomagamy uczyć

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

- zmiana organizacji pracy,
  - zmiana wielkości przedsiębiorstw,
- d) zwalnianie pracowników,
e) utworzenie specjalnych stref ekonomicznych,
f) zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko naturalne.

Materiały pomocnicze:

- a) mapa,
b) papier A0 lub większy,
c) mazaki,
d) kolorowe kartki papieru A5,
e) mapa surowców mineralnych Polski,
f) mapa gospodarcza Polski,
g) magnesy lub patafix.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wydawnictwa Szkolne
i Pedagogiczne sp. z o.o.
Pomagamy uczyć

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

